

Sint-Denijsbode

Padmasambhava oktober 2022

dhammavedin@gmail.com
dhammavedin.be

Sangharakshita over Padmasambhava

Naar een lezing van Sangharakshita in 1972: tape 111: Padmasambhava, the Tantric Guru of Tibet (Free Buddhist Audio, (Te beluisteren en downloaden als pdf.)
<https://www.freebuddhistaudio.com/audio/details?num=111>)

Tekst die verder naar rechts inspringt is vertaald uit de lezing.

Sangharakshita ziet een afbeelding van Padmasambhava in Darjeeling

En dit specifieke beeld, deze specifieke figuur, die ik nu steeds duidelijker zag, zat met gekruiste benen op een enorme lotus-troon. En de figuur was niet gekleed in de gele of oranje gewaden van de Boeddha, maar in een rijk, versierd, prinselijk gewaad van een dieprode soort. En in de rechterhand van deze grote figuur, gezeten op de verheven lotus troon, rustte een gouden purbha (dolk) en in zijn linkerhand, die in zijn schoot rustte, bevond zich een schedelbeker. In de linkerarm, die tegen de schouder van de figuur rustte, lag een lange staf, een staf met daarboven een soort drietand en onder de drietand kon ik nog net onderscheiden: drie mensenhoofden in verschillende stadia van ontbinding. En toen ik mijn ogen wat hoger richtte, zag ik dat deze grote figuur op zijn hoofd een rode lotuskap droeg met daarboven een dorje, en boven de dorje een lange witte gierenvaar. Maar hoe opmerkelijk dit beeld ook was, hoe indrukwekkend deze figuur ook was, het meest opmerkelijkste, het indrukwekkendste van alles was het hoofd. En het gezicht dat ik zag was half Indiaas, half Tibetaans, half Arisch, half Mongools. En op het gezicht stond een dunne zwarte snor en de wenkbrauwen waren licht gebogen alsof ze bijna boos waren. En de uitdrukking van het gezicht was aan de ene kant uiterst intelligent en doordringend en aan de andere kant, krachtig en bevelend, om niet te zeggen woest.

Padmasambhava bezoekt Tibet

Vóór Padmasambhava was het boeddhisme in Tibet nog maar honderd jaar actief, op kleine schaal. De koning was aangetrokken tot het boeddhisme en nodigde Shantarakshita, het hoofd van (boeddhistische universiteit) Nalanda, uit.

Shantarakshita onderwees

- de tien principes van ethisch gedrag;
- de achttien elementen van de perceptieve situatie
- de twaalf nidana's

Dit maakte de Tibetaanse goden erg boos. Er brak brand en onweer uit.

Shantarakshita gaf zijn ontslag maar raadde de koning aan Padmasambhava uit te nodigen. (Ongeveer in 750).

Padmasambhava overwon de goden van Tibet en ze werden allen boeddhist. Shantarakshita kwam terug naar Tibet.

En met de hulp van de Koning werd een groot klooster gebouwd in Zuidoost Tibet en we krijgen een gedetailleerde beschrijving van dit klooster. De lay-out ervan, de plattegrond ervan als het ware was zeer interessant, het was zeer symbolisch. In het midden bevond zich een drie verdiepingen tellende tempel voor de grote Bodhisattva Avalokitesvara, de Bodhisattva van Mededogen. En deze drie verdiepingen tellende tempel vertegenwoordigde de centrale berg van het bestaan volgens boeddhistische symbolische kosmologie. En op elk van de vier kardinale punten was er een grote tempel en een kleine tempel. Deze symboliseerden de traditionele vier continenten. Er was een tempel voor de zon, er was een tempel voor de maan, en er waren vier stupa's van verschillende kleuren en diverse andere gebouwen. En het hele complex, het hele gebied was omgeven door een enorme cirkelvormige muur. En dit was het eerste boeddhistisch klooster in Tibet en het stond bekend als Samye. En het staat er nog steeds bijna intact. En de inwijdingsceremonie samen met het gebouw, de inwijdingsceremonie werd gezamenlijk uitgevoerd door Shantarakshita en Padmasambhava. Ze deden het samen, en toen werd ons verteld, dat 12 Hinayana monniken uit India om in het klooster te wonen. En zeven jonge Tibetanen boden zich aan monnik te worden. Maar tot op dat moment was er nog nooit een Tibetaan tot monnik gewijd.

Geen enkele Tibetaan was ooit monnik geworden. Dus Shantarakshita dacht, "Nou, we weten niet hoe deze Tibetanen zijn. Of ze geschikt zijn voor dit leven, of ze monnik kunnen worden of niet, we weten het niet. Dus laten we het voorzichtig aanpakken." En hij zette ze allemaal op op proef voor een tijdje om ze te testen. En zij staan bekend in de Tibetaanse geschiedenis als de De Zeven Mannen op Proef'. Maar blijkbaar was Shantarakshita uiteindelijk zeer tevreden over hen dus werden ze ingewijd met Shantarakshita zelf als de preceptor of hoofdmonnik en een aantal van de zeven werden vervolgens zeer bekend in de Tibetaanse religieuze geschiedenis, vooral één genaamd Vairocanarakshita die een groot vertaler was. En op deze manier werd het boeddhisme voor het eerst in Tibet gevestigd.

We kunnen dus zien dat Padmasambhava een zeer belangrijke rol heeft gespeeld bij de introductie, [uit de lezing p. 8]

De goden van Tibet - Daka's en Dakini's

Hoe moeten we begrijpen 'dat de goden van Tibet eerst kwaad waren en dan overwonnen werden?' (Voor de Tibetanen hoeft daar geen verdere uitleg bij.)

De lessen van Shantarakshita waren erg rationeel. Geen meditatie, geen mythen. Bij zijn aankomst zei hij: 'Mijn doctrine is al wat rationeel klopt.' Deze benadering zou de goden gestoord hebben.

We kunnen de goden van Tibet zien als de niet-rationele krachten, het collectieve Tibetaanse onderbewustzijn. Shantarakshita rept niet over de goden. Daarom zijn ze kwaad. Er ontstaat onrust.

P is naast een groot geleerde ook een yogi en een meditator. Hij kent de Dakini's. Zij zijn in zekere zin het equivalent van de Tibetaanse goden:

The inspiratiekrachten diep in de Verlichte Geest.

Dakini en Daka (mannelijk) betekent 'lucht', 'hemel'. Daka's en Dakini's vliegen door de lucht. Lucht betekent hier de hemel van de Eengemaakte Geest, de

hemel van het Absolute. Die hemel is niet leeg, maar vol leven en energie. Deze energie wordt uitgedrukt door de Daka's en Dakini's. P heeft veel tijd met hen doorgebracht. Hij is zelfs de meester van deze krachten.

Dus bij aankomst in Tibet, wat doet Padmasambhava? Zijn benadering, zijn houding is heel anders dan die van Shantarakshita. Hij begint met het erkennen van de goden, door te zien dat er goden zijn. Ja, deze god, die god, ze zijn er! Hij ziet ze, hij herkent ze. Niet alleen dat; hij legt contact met hen, hij, zo wordt ons verteld, bekeert hen. Hij transformeert ze in beschermers van de Dharma.

Dus wat betekent dit? Padmasambhava begint met het erkennen van die irrationele, niet-rationele, zelfs soms suprarationele krachten in de Tibetaanse psyche, en hij integreert ze, hij slaagt erin ze te integreren in de grote stroom van het spirituele leven van het Tibetaanse Boeddhisme. Hij benut als het ware hun energie. Hij gaat niet tegen ze in, hij draagt ze met zich mee.

En wat gebeurt er als Padmasambhava dit heeft gedaan, als hij de goden en godinnen heeft bekeerd de goden en de godinnen, als hij ze heeft getransformeerd in bewakers van de Dharma? Wat gebeurt er dan? Wat er daarna gebeurt is dat Shantarakshita de intellectueel, als het ware, en Padmasambhava de yogi, samen bouwen en en wijden Samye in, het grote klooster. Er is geen tegenstelling, als het ware, tussen de twee benaderingen. Het rationele, het niet-rationele, ze zijn beide nodig, ze zijn complementair, en Shantarakshita en Padmasambhava, ieder erkent de grootheid van de ander. En als Samye ingewijd is door hun gezamenlijke inspanningen door de samenwerking van de intellectueel en de yogi, wat gebeurt er dan?

Monniken worden uit India gehaald. Jonge Tibetanen worden gewijd. De Sangha wordt gesticht. Met andere woorden, de Spirituele Gemeenschap ontstaat. Dus de betekenis van dit alles voor het boeddhisme in het Westen, zelfs voor onze eigen beweging, is zo duidelijk dat ik het niet woord voor woord hoeft uit te leggen.

Het is duidelijk dat het niet genoeg is om alleen een beroep te doen op het rationele. [uit de lezing p. 11]

Citaten uit Tibet

De Tibetaanse zienswijze

In deze citaten uit *The Spirit of Tibet* door Mathieu Ricard valt op.

1. De geest is leeg. Maar ook wijd, allesomvattend, lichtgevend. De auteurs maken geen onderscheid tussen geest en werkelijkheid.
2. De eenzaamheid in de natuur brengt je in contact met de leegheid.
3. De leraar is de directe vertegenwoordiger van de Boeddha en staat voor de leer, voor de verwezenlijking.
4. Die onmetelijkheid, ruimte, leegheid leidt tot (is identiek met) compassie.

Wat wij gewoonlijk de geest noemen is de misleide geest, een turbulente draaikolk van gedachten opgezweept door gehechtheid, woede en onwetendheid. Deze geest wordt, in tegenstelling tot verlicht bewustzijn, altijd meegesleept door de ene waan na de andere. Gedachten van haat of gehechtheid ontstaan plotseling zonder waarschuwing, veroorzaakt door omstandigheden als een onverwachte ontmoeting met een tegenstander of een vriend, en tenzij ze onmiddellijk worden overmeesterd met het juiste tegengif,

wortelen ze snel en woekeren ze, waardoor de gewoonte van haat of gehechtheid in de geest wordt versterkt en er meer en meer karmische afdrucken worden gemaakt.

Maar hoe sterk deze gedachten ook lijken, het zijn slechts gedachten en ze zullen uiteindelijk weer oplossen in leegte. Zodra je de intrinsieke aard van de geest erkent, kunnen deze gedachten, die voortdurend lijken te verschijnen en te verdwijnen, je niet langer voor de gek houden. Zoals wolken zich vormen, een tijdje blijven hangen en dan weer oplossen in de lege lucht, zo ontstaan misleidende gedachten, blijven een tijdje hangen en verdwijnen dan in de leegte van de geest; in werkelijkheid is er helemaal niets gebeurd.

Wanneer zonlicht op een kristal valt, verschijnen er lichten van alle kleuren van de regenboog; toch hebben ze geen substantie die je kunt bevatten. Evenzo zijn alle gedachten in hun oneindige verscheidenheid - devotie, mededogen, schadelijkheid, verlangen - volkomen zonder substantie. Dit is de geest van de Boeddha. Er is geen gedachte die iets anders is dan leegte; als je de nietige aard van gedachten herkent op het moment dat ze opkomen, zullen ze oplossen. Gehechtheid en haat zullen de geest nooit kunnen verstoren. Misleidende emoties zullen vanzelf instorten. Er zullen geen negatieve handelingen worden opgehoopt, dus zal er geen lijden volgen.

Khyentse Rinpoche

What we normally call the mind is the deluded mind, a turbulent vortex of thoughts whipped up by attachment, anger, and ignorance. This mind, unlike enlightened awareness, is always being carried away by one delusion after another. Thoughts of hatred or attachment suddenly arise without warning, triggered off by such circumstances as an unexpected meeting with an adversary or a friend, and unless they are immediately overpowered with the proper antidote they quickly take root and proliferate, reinforcing the habitual predominance of hatred or attachment in the mind and adding more and more karmic imprints.

Yet, however strong these thoughts may seem, they are just thoughts and will eventually dissolve back into emptiness. Once you recognize the intrinsic nature of the mind, these thoughts that seem to appear and disappear all the time can no longer fool you. Just as clouds form, last for a while, and then dissolve back into the empty sky, so deluded thoughts arise, remain for a while, and then vanish in the emptiness of mind; in reality nothing at all has happened.

When sunlight falls on a crystal, lights of all colours of the rainbow appear; yet they have no substance that you can grasp. Likewise, all thoughts in their infinite variety—devotion, compassion, harmfulness, desire—are utterly without substance. This is the mind of the Buddha. There is no thought that is something other than voidness; if you recognize the void nature of thoughts at the very moment they arise, they will dissolve. Attachment and hatred will never be able to disturb the mind. Deluded emotions will collapse by themselves. No negative actions will be accumulated, so no suffering will follow.

Khyentse Rinpoche

De bron van alle verschijnselen van samsara en nirvana

Is de aard van de geest - leeg, lichtgevend,
allesomvattend, uitgestrekt als de hemel.

Ben je in die staat van hemelse uitgestrektheid,

Ontspan je in zijn openheid; blijf in die openheid,

Ga op in die hemelse staat:

Natuurlijk zal hij meer en meer ontspannen worden -

Prachtig

Als je dit beheerst: deze methode van integratie van geest en opvatting,

zal je verwezenlijking vanzelf groot worden.
En net zoals de zon vrij door de ruimte schijnt,
kan je mededogen niet anders dan schijnen op alle niet-gerealiseerde wezens.
Khyentse Rinpoche

The source of all phenomena of samsara and nirvana
Is the nature of mind — void, luminous,
All-encompassing, vast as the sky.
When in that state of skylike vastness,
Relax into its openness; stay in that very openness,
Merge with that skylike state:
Naturally, it will become more and more relaxed —
Wonderful
If you become accomplished
In this method of integrating mind with view,
Your realization will naturally become vast.
And just as the sun shines freely throughout space,
Your compassion cannot fail to shine on all unrealized beings.
Khyentse Rinpoche

Verschijselen zijn de schittering van het aangeboren absolute;
De natuur van de geest is de wijsheid van het aangeboren absolute.
De ultieme leraar - fenomenen en geest samengevoegd in één smaak -
Woont van nature in mijzelf. Ah ho! Wat een vreugde!

Khyentse Rinpoche

Phenomena are the radiance of the innate absolute;
Mind's nature is the wisdom of the innate absolute.
The ultimate teacher—phenomena and mind merged in one taste —
Dwells naturally within myself. Ah ho! What a joy!
Khyentse Rinpoche

Zoals de bergstroom naar de oceaan stroomt,
Zoals zon en maan dichterbij de bergen in het westen zakken,
Zoals dagen, en nachten, en uren, en minuten zo snel voorbij gaan -
Zo loopt een mensenleven onverbiddelijk ten einde.

Padmasambhava

As the mountain torrent flows toward the ocean,
As sun and moon sink closer to the mountains in the west,
As days, and nights, and hours, and minutes pass so quickly by —
Just so, inexorably, a human life runs out.
Padmasambhava

Torenhoge berg bekleed met maagdelijke bossen,
Uw top, majestueus in zijn besneeuwde tulband, strekt zich uit naar de hemel,
Uw borst is gedrapeerd met zilveren sjaals van mist:
Stroom gelukkig de zorgeloze yogi's die de zaken van dit leven loslaten!
Khyentse Rinpoche

Towering mountain clad in virgin forests,
Your peak, majestic in its snowy turban, stretches to the skies,

Your chest is draped with silvery scarves of mist:
Flow happy the carefree yogis who let go of this life's affairs!
Khyentse Rinpoche

Wanneer je een hoge berg ziet
Denk dan aan het innerlijke zien:
Het zien is de geest van de leraar,
onlosmakelijk verbonden met de aard van je eigen geest.
Als je een prachtig bos ziet,
Denk dan aan ervaringen en realisatie:
Heb geen hoop of twijfels over hen,
Ze zijn allemaal het spel van de leraar.
Als je een bloementuin ziet
Word herinnerd aan actie, natuurlijk vrij:
Alle acties in harmonie met Dharma
Zijn het perfecte leven van de leraar.
Hoe misleid je gedachten ook zijn,
ze zijn slechts producten van je intellect.
Als je je gedachten vrijmaakt
Waar niets ontstaat, blijft, of eindigt,
zullen ze verdwijnen in de leegte.
Die naakte leegte is de goeroe:
Primordiale wijsheid voorbij het intellect.
Khyentse Rinpoche

When you see a lofty mountain
Be reminded of the inner view:
The view is the teacher's mind,
Inseparable from the nature of your own.
When you see a lovely forest,
Be reminded of experiences and realization:
Have no hopes or doubts about them,
They are all the teacher's play.
When you see a garden of flowers
Be reminded of action, naturally free:
All actions in harmony with Dharma
Are the teacher's perfect life.
However deluded your thoughts may be,
They are but products of your intellect.
If you set your thoughts free
Where nothing arises, remains, or ends,
They will vanish into emptiness.
That naked emptiness is the guru:
Primordial wisdom beyond the intellect.
Khyentse Rinpoche

Uit angst voor de dood ging ik naar de bergen.
Keer op keer mediteerde ik over de onvoorspelbare komst van de dood,
en nam het bolwerk van de doodloze onveranderlijke natuur in.
Nu ben ik volledig voorbij alle angst om te sterven!
Milarepa

Fearing death, I went to the mountains.
Over and over again I meditated on death's unpredictable coming,
And took the stronghold of the deathless unchanging nature.
Now I am completely beyond all fear of dying!

Milarepa

Zoals elk afzonderlijk ding steeds dichterbij zijn uiteindelijke ontbinding komt, zo zal ook uw eigen leven, als een brandende boterlamp, spoedig worden verteerd.

Het zou dwaas zijn te denken dat u eerst al uw werk kunt afmaken en u dan kunt terugtrekken om de latere fasen van uw leven door te brengen met het beoefenen van de Dharma. Kunt u er zeker van zijn dat u zo lang zult leven? Treft de dood niet zowel de jongeren als de ouderen? Wat u ook doet, denk daarom aan de dood en houd uw geest gericht op de Dharma.

Just as every single thing is always moving inexorably closer to its ultimate dissolution, so also your own life, like a burning butter-lamp, will soon be consumed.

It would be foolish to think that you can first finish all your work and then retire to spend the later stages of your life practising the Dharma. Can you be certain that you will live that long? Does death not strike the young as well as the old? No matter what you are doing, therefore, remember death and keep your mind focused on the Dharma.

Khyentse Rinpoche

Boter maak je door melk te karnen, omdat die al in de melk aanwezig is; niemand heeft ooit boter gemaakt door water te karnen. Een goudzoeker zoekt goud in rotsen, niet in hout. Op dezelfde manier heeft het streven naar boeddhachap zin omdat de boeddhanatuur eigen is aan voelende wezens. Zonder dat potentieel zou zo'n streven tijdverspilling zijn.

Jamgön Kongtrul

Butter can be made by churning milk because the at is already present in the milk; nobody has ever made butter by churning water. A gold digger look for gold in rocks, not in wood. In just the same way, striving to attain Buddhahood makes sense because the Buddhature is inherent in sentient beings. Were it not for that potential, any such effort would be a waste of time.

Jamgön Kongtrul

Aangezien een zeeman een boot heeft, moet hij de oceaan oversteken;
daar een commandant een compagnie dappere mannen bijeen heeft, moet hij de vijand verslaan;
daar een arme man een wenskoel heeft, zou hij die moeten melken;
aangezien een reiziger een prachtig paard heeft, zou hij het moeten berijden naar verre oorden.

Nu, daar u een kostbaar menselijk leven hebt en een leraar die de Boeddha's van verleden, heden en toekomst belichaamt, denk dan met grote vreugde en enthousiasme hoe u de route van de heilige Dharma zult afleggen, steeds dichterbij het uiteindelijke doel van bevrijding en verlichting.

Shabkar

While a sailor has a boat, he should cross the ocean;
white a commander has a company of brave men gathered together, he should defeat the enemy;

while a poor man has a wish-granting cow, he should milk it;
white a traveller has a superb horse, he should ride it to faraway places.

Now, white you have a precious human life and a teacher who embodies the Buddhas of past, present and future, think with great joy and enthusiasm how you will travel the highway of the sacred Dharma, drawing ever closer to the ultimate goal of liberation and enlightenment.

Shabkar

Als je vandaag je egoïsme overwint, zul je vanavond verlicht zijn. Als je het morgen overwint, zul je morgenavond verlicht zijn. Maar als je het nooit overwint, zul je nooit verlicht zijn. Maar 'ik' is slechts een gedachte. Gedachten en gevoelens hebben geen intrinsieke stevigheid, vorm of kleur. Wanneer een gedachte van woede met zoveel kracht in de geest opkomt dat je je agressief en destructief voelt, zwaait woede dan met een wapen? Staat het aan het hoofd van een leger? Kan het dingen verbranden als vuur, verpletteren als een rots, of wegvoeren als een gewelddadige rivier? Nee. Woede, zoals elke andere gedachte of gevoel, heeft geen echt bestaan, zelfs geen definitieve plaats in je lichaam, spraak of geest. Het is net als de wind die brult in de lege ruimte.

In plaats van toe te staan dat wilde gedachten je in hun greep houden, besef je hun wezenlijke leegte. Als je de haat binnenin bedwingt, zul je ontdekken dat er buiten geen enkele vijand meer is. Zelfs als je iedereen in de hele wereld zou kunnen overheersen, zou je haat alleen maar sterker worden. Toegeven zal het nooit doen verdwijnen. De enige echt onverdraaglijke vijand is de haat zelf.

Onderzoek de aard van haat; je zult ontdekken dat het niet meer is dan een gedachte. Als je het ziet zoals het is, zal het oplossen als een wolk in de lucht.

Khyentse Rinpoche

If you vanquish ego-clinging today, tonight you will be enlightened. If you vanquish it tomorrow, you will be enlightened tomorrow night. But if you never vanquish it, you will never be enlightened. Yet 'I' is just a thought. Thoughts and feelings have no intrinsic solidity, form, shape, or color. When a thought of anger arises in the mind with such force that you feel aggressive and destructive, is anger brandishing a weapon? Is it at the head of an army? Can it burn things like fire, crush them like a rock, or carry them away like a violent river? No. Anger, like any other thought or feeling, has no true existence not even a definite location in your body speech, or mind. It is just like wind roaring in empty space.

Instead of allowing wild thoughts to enslave you, realize their essential emptiness. If you subdue the hatred within, you will discover that there is not a single enemy left outside. Otherwise, even if you could overpower everyone in the whole world, your hatred would only grow stronger. Indulging it will never make it subside. The only truly intolerable enemy is hatred itself.

Examine the nature of hatred; you will find that it is no more than a thought. When you see it as it is, it will dissolve like a cloud in the sky.

Khyentse Rinpoche

Mijn liefste ouders,

U hebt mij geboren laten worden

met alle vrijheden en voordelen van het menselijk leven,

en jullie hebben met liefde voor mij gezorgd, vanaf mijn babytijd tot nu.

Toen introduceerde u me bij een authentieke leraar.

Het is dankzij uw vriendelijkheid dat ik het pad der bevrijding heb leren kennen.

Na het horen, denken en mediteren over het leven van mijn perfecte leraar,

heb ik besloten om rustig weg te glippen van alle zorgen van dit leven

en door lege, onbewoonde valleien te zwerven.
 Vader en moeder, blij in jullie mooie, hoge huis;
 Ik, uw jonge zoon, verlang in plaats daarvan naar lege grotten.
 Dank u voor de fijne, zachte kleren die u me gaf;
 toch heb ik ze niet nodig - ik kleed me liever in gewoon wit vilt.
 Ik laat mijn waardevolle bezittingen achter - Een bedelnap, een staf en Dharma
 gewaden is alles wat ik nodig heb.
 Ik heb deze luxe en rijkdom opzij gezet zonder spijt;
 een handboek met diepgaand advies is alles wat ik wil verzamelen.
 Ik verlaat deze tuin vol prachtige bloemen, en ga alleen naar de wildernis van
 overhangende kliffen.
 Ik heb geen dienaren nodig, die slechts woede en gehechtheid aanwakkeren:
 Vogels en wilde dieren zijn het enige gezelschap waar ik naar verlang.
 Eerder, in de aanwezigheid van mijn soevereine leraar.
 Toen hij de Geheime Hart Essentie gaf,
 heb ik gezworen alle activiteiten van dit leven op te geven
 en te oefenen in overeenstemming met de Dharma.
 In mijn hart is die belofte zo duidelijk als in steen gegraveerd --
 Ik kan niet anders dan vertrekken naar een afgelegen bergverblijf.
 Hoewel uw zoon zich voorlopig zal verbergen in de bergen,
 Uw lachende gezichten zullen altijd bij mij zijn,
 Noch zal ik uw liefdevolle zorg vergeten;
 En als ik de citadel van ervaring en realisatie bereik,
 zal ik uw vriendelijkheid terugbetalen, daar kunt u zeker van zijn!

Geschreven door Khyentse Rinpoche toen hij dertien jaar oud was.

Kvema! Kyehu! My dearest parents,
 You gave me birth with all the freedoms and advantages of human life,
 And you have cared for me with love, from my infancy till now.
 Since you introduced me to an authentic teacher,
 It is thanks to your kindness that I have encountered the path of liberation.
 After hearing, thinking about, and meditating on
 The life of my perfect teacher,
 I have resolved to slip quietly away from all this life's concerns
 And roam through empty, uninhabited valleys.
 Father and mother, stay in your handsome, lofty house;
 I, your young son, long instead for empty caves.
 Thank you for the fine, soft clothes you gave me;
 Yet I don't need them — I would rather dress in plain white felt.
 I leave my valuable belongings behind —
 A begging bowl, a staff, and Dharma robes are all I need.
 I've cast aside this luxury and wealth with no regrets;
 A handbook of profound advice is all I wish to collect.
 I leave this garden full of splendid flowers,
 And head for the wilderness of overhanging cliffs alone.
 I need no attendants, who just fuel anger and attachment:
 Birds and wild animals are the only company I long for.
 Earlier, in the presence of my sovereign teacher,
 As he bestowed the *Secret Heart Essence* empowerment,
 I vowed to abandon all the activities of this life
 And practice in accordance with the Dharma.
 In my heart that promise is as clear as if engraved in stone --
 I cannot but leave for a secluded mountain retreat.

Although for now your son will hide away in mountain glens,
Your smiling faces will be with me always,
Nor shall I forget your loving care;
And if I reach the citadel of experience and realization,
I shall repay your kindness, of that you can be sure!
Written by *Khyentse Rinpoche* when he was thirteen years old

Beelden uit Tibet

Van de website van Mathieu Ricard <https://www.matthieuricard.org/en/photographies>

